

VOORONTWERP VAN DECREET OVER DE UITOEFENING VAN ZELFSTANDIGE BEROEPSACTIVITEITEN DOOR BUITENLANDSE ONDERDANEN**Samenvatting**

Het Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen beoogt start-ups en innovatief ondernemend talent soepeler aan te trekken. Elke buitenlandse onderdaan die een zelfstandige beroepsactiviteit wil uitoefenen in het Vlaams gewest dient in het bezit te zijn van een beroepskaart. Dit voorontwerp van decreet introduceert toelatingsvoorwaarden voor het bekomen van een beroepskaart met het oog op het versoepeld aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent. Het voorontwerp van decreet regelt verder nog de beroepsprocedure en het bevat ook een handhavings- en sanctiekader in geval van inbreuken.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

1. Dit voorontwerp van decreet vertrekt vanuit de engagementen vastgelegd in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 waarin het volgende wordt bepaald: *"We voeren een aantrekkingsbeleid voor buitenlandse ambitieuze ondernemers en innovatief talent (beroepskaarten), rekening houdend met de innovatieve en economische meerwaarde."*

In de beleidsnota 2019-2024 Werk en Sociale Economie van minister Hilde Crevits wordt dit verder uitgewerkt: *"We voeren een aantrekkingsbeleid voor buitenlandse ambitieuze ondernemers en innovatief talent (beroepskaarten), rekening houdend met de innovatieve en economische meerwaarde. Op die manier willen we innovatief talent en ondernemerschap aantrekken in Vlaanderen en de economische meerwaarde van het beleid versterken. In het nieuwe beleid houden we ook rekening met de innovatieve start- en scale ups en streven we naar een goede afstemming met het economisch- en innovatiebeleid."*

2. Sinds de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden inzake economische migratie deels overgeheveld naar de gewesten. Voor wat betreft de buitenlandse zelfstandigen betekent dit dat het Vlaams gewest bevoegd is geworden voor deze materie met inbegrip van de hiermee verbonden vrijstellingen. De vrijstellingen die betrekking hebben op de specifieke verblijfssituatie van de betrokkene zijn echter federale bevoegdheid (Federale Overheidsdienst Economie) gebleven (art. 6, §1,

IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen).

Door deze bevoegdheidsoverdracht is het Vlaamse Gewest (De Dienst Economische Migratie van het Departement Werk en Sociale Economie (hierna: departement) sinds 1 januari 2015 bevoegd voor de toekenning en aflevering van de beroepskaarten op grond van de federale regelgeving en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 maart 2015 betreffende de toekenning van beroepskaarten en de samenstelling van de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen.

Het decreet van 23 december 2016 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen met betrekking tot het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (hierna: decreet van 23 december 2016 houdende implementatie zesde staatshervorming) heeft, in hoofdstuk 3, wijzigingen aangebracht aan de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen (hierna: de wet van 19 februari 1965). Er werden dus regionale wijzigingen aangebracht in de federale materiewet.

Met dit voorontwerp van decreet wordt de bestaande link met de wet van 19 februari 1965 doorgeknipt naar aanleiding van het nieuw Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen (randnummer 4).

3. In de "Visienota - ontginnen buitenlands tewerkstellingspotentieel in Vlaanderen" die door de Vlaamse Regering op 8 juni 2018 werd goedgekeurd (VR 2018 0806 DOC.0620-BIS), werd reeds een korte passage voorzien omtrent een nieuw economisch migratiebeleid voor buitenlandse zelfstandigen:

"De huidige beroepskaartenregeling dateert van 1965. Ze is verouderd en geldt uniform voor alle types van zelfstandige activiteiten. Om de potentiële baten van de verschillende categorieën van zelfstandige ondernemers uit niet-Europese landen te maximaliseren, zullen verschillende voorwaarden worden bepaald en getoetst, opdat het ondernemingspotentieel van betrokkene ook werkelijk gevaloriseerd kan worden in Vlaanderen. Het expliciteren van de toelatingscriteria zal in praktijk de lat hoger leggen, en zal Vlaanderen enkel aantrekkelijk maken voor ondernemers die een toegevoegde waarde vormen voor onze economie. "

4. De visienota "Vlaanderen als aantrekkingspool voor start-ups en innovatief ondernemend talent." (VR 2020 1007 DOC.0760/1TER) werd op 10 juli 2020 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en bevat de krijtlijnen van het voorontwerp van decreet. De titel van de visienota vat de doelstelling van het nieuw beleid krachtig samen: met dit voorontwerp van decreet wil Vlaanderen start-ups en innovatief ondernemend talent versoepeld aantrekken m.o.o. de verrijking van de Vlaamse competitieve kenniseconomie.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

5. De wet van 19 februari 1965 is verouderd en voldoet niet langer aan de noden van het Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen.

5.1. Gebrek aan toelatingsvoorwaarden

De wet en zijn uitvoeringsbesluiten bevatten geen toelatingsvoorwaarden waaraan de buitenlandse zelfstandige en diens zelfstandige beroepsactiviteit moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een beroepskaart. Dit heeft tot gevolg dat in principe elke zelfstandige beroepsactiviteit in aanmerking komt voor een beroepskaart ongeacht diens meerwaarde voor Vlaanderen. Hierdoor trekt Vlaanderen tot op heden onvoldoende innovatief ondernemend talent aan.

Volgens het rapport van het Europees Migratienetwerk (EMN, "*Migratory Pathways for Start-Ups and Innovative Entrepreneurs in the European Union*", 2019, p. 17) slaagt Vlaanderen er met haar huidig economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen, in tegenstelling tot de buurlanden en andere Europese lidstaten, nog te weinig in om start-ups en innovatief ondernemend talent aan te trekken gezien het huidig beleid zich niet toespitst op deze doelgroep.

Het gebrek aan toelatingsvoorwaarden leidt ook tot rechtsonzekerheid ten aanzien van de buitenlandse onderdaan. Gezien het departement over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt om de beroepskaart al dan niet toe te kennen, kan de buitenlandse onderdaan de slaagkansen van zijn aanvraag niet correct inschatten.

5.2. Ruimte voor misbruiken

De wet van 19 februari 1965 biedt ook ruimte voor misbruiken.

Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan de link met de regelgeving omtrent de buitenlandse werknemers (de arbeidskaart en de gecombineerde vergunning): werkgevers die hun werknemers niet marktconform kunnen of willen verlonen en sociale zekerheidsbijdragen willen ontlopen, trachten dit te omzeilen door hun werknemers tewerk te stellen onder een zelfstandigenstatuut door gebruik te maken van de regelgeving beroepskaarten.

Het merendeel van de inspecties op de regelgeving beroepskaarten situeren zich in de sectoren bouw, detailhandel (o.m. dag- en nachtwinkels, krantenwinkels, ambulante handel, de import en export van auto's), horeca (o.m. frituurzaken, snack- en pitabars, restaurants) en transport. Op basis van recente cijfers van de Vlaamse Sociale Inspectie stelt men vast dat in 36% van de dossiers inbreuken worden vastgesteld, waarbij men voornamelijk niet beschikt over een beroepskaart en/of een geldig verblijf (Vlaamse Sociale Inspectie, cijfers 2020).

Deze misbruiken zijn o.a. het gevolg van een gebrek aan toelatingsvoorwaarden (randnummer 5.1.).

5.3. Complexe en formalistische beroepsprocedure: de tussenkomst van de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen

De Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen (hierna: REOV) is een administratief rechtscollege dat vanuit de Federale Overheidsdienst Economie in het departement werd ingekanteld naar aanleiding van de zesde staatshervorming. De bevoegdheden van de REOV werden, zoals het onderstaand schema aangeeft, doorheen de tijd ingeperkt.

Periode	Opdrachten REOV	Gebreken
Vóór 1965 (art. 5 KB 16 november 1939)	1) alle aanvraagdossiers werden aan de REOV voorgelegd voor advies; 2) beroepsinstantie tegen weigeringsbeslissing;	1) hoge doorlooptijden ¹ ; 2) beroepsinstantie: niet verstandig dat een commissie de plaats inneemt van de uitvoerende macht ² .

¹ "Dergelijke procedure bezwaarde en vertraagde in aanzienlijke mate het onderzoek der aanvragen." (MvT, Voorontwerp van wet betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen, Belgische Senaat, p. 7)

² "Het lijkt immers niet verstandig dat een administratieve commissie, in geval van ongunstig advies, de plaats van de uitvoerende macht zou kunnen innemen in een aangelegenheid waarbij tevens verantwoordelijkheid betrokken is voor de vestiging en de dienstprestaties van vreemdelingen in het

	3) definitieve intrekking van de beroepskaart.	
1965 - heden (art. 6 en 7 wet van 19 februari 1965)	1) adviesverlening in de beroepsprocedure tegen weigeringsbeslissing; 2) definitieve intrekking van de beroepskaart.	1) hoge doorlooptijden; 2) advies geen toegevoegde waarde.

Overeenkomstig de wet van 19 februari 1965 beschikt de REOV over twee opdrachten.

1) In het kader van een beroepsprocedure tegen een weigeringsbeslissing verleent de REOV advies aan de Vlaamse Regering. Na het inwinnen van het advies neemt de Vlaamse Regering vervolgens de eindbeslissing (art. 6, derde lid, wet 19 februari 1965). Door de tussenkomst van de REOV is de beroepsprocedure omslachtig en formalistisch. Daarnaast stelt het departement in de praktijk vast dat het advies van de REOV geen toegevoegde waarde biedt wegens een gebrek aan economische expertise in dit administratief rechtcollege. Tenslotte heeft deze omslachtige beroepsprocedure een negatieve impact op de doorlooptijden.

2) Het departement kan een buitenlandse onderdaan voor de REOV dagen indien het van oordeel is dat een beroepskaart moet worden ingetrokken. De REOV beslist vervolgens of een beroepskaart al dan niet definitief wordt ingetrokken (art. 7, laatste lid, wet 19 februari 1965). Ook de tussenkomst van de REOV in de procedure tot intrekking heeft een negatieve impact op de doorlooptijden gezien het departement niet over de mogelijkheid beschikt om zelf de beroepskaart in te trekken om op die manier sneller op te treden bij inbreuken op de regelgeving. Daarnaast kan de buitenlandse onderdaan tegen een beslissing tot definitieve intrekking geen beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering in tegenstelling tot een weigeringsbeslissing waarbij hij wel over die mogelijkheid beschikt.

5.4. Herziening van de administratieve procedure

De uitwerking van een nieuw economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen noopt tot een herziening van de administratieve procedure.

land, en die derhalve politieke verantwoordelijkheid met zich mee zou kunnen brengen." (MvT, Voorontwerp van wet betreffende de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen, Belgische Senaat, p. 7)

Dit kan worden verduidelijkt met twee voorbeelden:

1)De wet van 19 februari 1965 bepaalt momenteel dat de geldigheidsduur van de beroepskaart maximaal vijf jaar bedraagt (art. 3, §2 wet 19 februari 1965). In de praktijk reikt het departement echter zelden een beroepskaart van vijf jaar uit, gezien de betrokkene na die periode een verblijfsrecht van onbepaalde duur kan verkrijgen.

2)Tot op heden bestaat er geen administratieve sanctie tegenover een beslissing tot definitieve intrekking van de beroepskaart. De buitenlandse onderdaan kan daags na het ontvangen van de intrekkingbeslissing een nieuwe aanvraag bij het departement indienen voor dezelfde zelfstandige beroepsactiviteit terwijl dit niet mogelijk is voor de buitenlandse onderdaan wiens beroepskaart werd geweigerd: hij mag pas na twee jaar een nieuwe aanvraag indienen voor dezelfde zelfstandige beroepsactiviteit (art. 5, §2 wet 19 februari 1965).

Beleidsmaatregelen en doelstelling

6. Het introduceren van toelatingsvoorwaarden (art. 5)

De decretale verankering van de toelatingsvoorwaarden heeft een driedig doel.

Eenzijds wil de decreetgever komaf maken met misbruiken van de beroepskaartenregelgeving (randnummer 5.2.) door de lat hoger te leggen. Daar waar de buitenlandse onderdaan de arbeidskaartenregelgeving trachtte te omzeilen door een beroepskaart aan te vragen, worden er ook toelatingsvoorwaarden opgelegd voor het bekomen van een beroepskaart.

Daarnaast wordt er een helder kader gecreëerd voor de buitenlandse zelfstandige zodat hij op basis van deze toelatingsvoorwaarden aan de slag kan gaan bij de samenstelling van zijn aanvraagdossier en de slaagkansen van zijn aanvraag correct kan inschatten.

Tenslotte is het nieuw Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen gericht op het versoepeld aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent. Dit aantrekkingsbeleid wordt vertaald in de toelatingsvoorwaarden.

Voor een gedetailleerde toelichting van de toelatingsvoorwaarden wordt er verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

7. Een uniform Vlaams economisch migratiebeleid

In 2019 trad het nieuw Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse werknemers (arbeidskaart en gecombineerde vergunning) in werking. De "Visienota - ontginnen buitenlands tewerkstellingspotentieel in Vlaanderen" (randnummer 3) bevat de krijtlijnen van dit nieuw beleid.

Het beleid inzake buitenlandse werknemers wil hoogopgeleid talent en specifieke technische profielen soepeler aantrekken wegens een tekort op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Hoewel het beleid inzake beroepskaarten voornamelijk een economisch doel nastreeft (m.n. een gunstige impact genereren op de markt door jobcreatie, investeringen, innovatie,...) is de beroepskaart, voor buitenlandse zelfstandigen, de tegenhanger van de arbeidskaart voor buitenlandse werknemers. Vlaanderen wil echter op basis van gelijkaardige motieven als voor de buitenlandse werknemers het economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen herzien: met name het versoepeld aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent m.o.o. een verrijking van de Vlaamse competitieve kenniseconomie.

Om die reden wordt het voorontwerp van decreet, waar mogelijk, gelijkgeschakeld met de regelgeving inzake buitenlandse werknemers (de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en haar uitvoeringsbesluiten) zonder hierbij de eigenheid van de beroepskaart uit het oog te verliezen.

8. Herziening administratieve (beroeps)procedure

In het voorliggend voorontwerp van decreet wordt de REOV (als adviesorgaan in de beroepsprocedure) opgeheven om op die manier tegemoet te komen aan de bemerkingen in randnummer 5.3.

De administratieve procedure wordt herbekeken om tegemoet te komen aan de bemerkingen in randnummer 5.4.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact (doelgroepen – JoKER / Armoedetoets)

Een JoKER/Armoedetoets zijn niet vereist.

Impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel.

Het Vlaams economisch migratiebeleid is gebaseerd op een vraaggestuurd model: buitenlandse onderdanen worden in functie van de noden van de Vlaamse competitieve kenniseconomie/arbeidsmarkt aangetrokken.

Gezien het beleid inzake buitenlandse zelfstandigen in eerste instantie innovatief ondernemend talent versoepeld wilt aantrekken, is het startkapitaal van 18.600 euro niet vereist voor deze doelgroep. Deze innovatieve ondernemingen (zoals start-ups) hebben toegang nodig tot risicokapitaal om hun activiteiten uit te breiden en door te groeien (visienota "Vlaanderen als aantrekkingspool voor start-ups en innovatief ondernemend talent.", p. 9). Daarnaast worden ook de zelfstandige sporters en artiesten van deze kapitaalsvereiste vrijgesteld omdat zij meestal voor een kortere duurtijd naar Vlaanderen komen en het startkapitaal niet afgestemd is op de noden van deze doelgroep.

Budgettaire impact

De Inspectie van Financiën leverde op 12 maart 2021 een positief advies af. Een begrotingsakkoord is niet vereist.

Het voorontwerp van decreet heeft bijgevolg geen budgettaire impact.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Het voorontwerp van decreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

Uitvoering

Het departement is sinds 1 januari 2015 bevoegd voor de toekenning en aflevering van de beroepskaarten op grond van de federale regelgeving en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 januari 2015 betreffende de toekenning van beroepskaarten en de samenstelling van de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen.

Met dit voorontwerp van decreet wordt de link met de federale materiewet (de wet van 19 februari 1965) doorgesneden gelet op de decretale verankering van het nieuw economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen.

Handhaving en toezicht

Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit voorontwerp van decreet en haar uitvoeringsbesluiten verloopt overeenkomstig het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Overeenkomstig art. 6, §1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de hervorming der instellingen is de controlebevoegdheid een gedeelde bevoegdheid, wat betekent dat de vaststelling van de inbreuken eveneens kan worden verricht door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren.

Het decreet van 23 december 2016 houdende implementatie zesde staatshervorming heeft een aantal nieuwe inbreuken toegevoegd aan de wet van 19 februari 1965, naar analogie met de overtredingen inzake arbeidskaarten. De decreetgever heeft namelijk getracht om de beide reglementeringen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. De bestaande federale strafmaat (die werd vastgelegd in de wet van 19 februari 1965) werd geherwaardeerd: de inbreuken werden ingeschaald in de Vlaamse clusterschalen. Voor de sanctionering van de inbreuken werd verder gebouwd op de negen clusters van inbreuken van het decreet van 24 april 2015 houdende diverse bepalingen inzake de implementatie van de zesde staatshervorming in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (cfr. II. Toelichting bij de artikelen: art. 22 en 23).

Dit voorontwerp van decreet voert geen fundamentele wijzigingen door aan het Vlaamse kader inzake handhaving en toezicht.

Inwerkingtreding

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022.

Overgangsbepalingen

Art. 37 van het voorontwerp van decreet bevat een overgangsbepaling. De gedetailleerde toelichting werd opgenomen in de artikelsgewijze toelichting.

C. Totstandkomingsprocedure

De **Inspectie van Financiën** heeft op 12 maart 2021 een gunstig advies verleend met uitdrukkelijke vermelding dat een begrotingsakkoord niet vereist is.

Op 26 maart 2021 werd het voorontwerp van decreet een eerste keer **principiële goedgekeurd** door de Vlaamse Regering.

Het advies van de Adviescommissie voor Economische Migratie van de SERV

Op 26 april 2021 verstrekte de Adviescommissie voor Economische Migratie van de SERV haar advies over het voorontwerp van decreet.

Hier wordt de wijze weergegeven of en hoe er ingegaan werd op de voorstellen uit het advies van de SERV:

a)De SERV spreekt in haar advies over een diploma- en kapitaaldrempel en vraagt deze niet op te nemen in het decreet.

Repliek: Het is via dit decreet de bedoeling om een gericht economisch migratiebeleid te voeren waarbij de focus gelegd wordt op het versoepeld aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent met oog op de verrijking van de Vlaamse competitieve kenniseconomie. Hierbij wordt van de ondernemer een minimaal scholingsniveau (secundair diploma) verwacht. Om doorlooptijden niet negatief te beïnvloeden wordt er een versoepelde procedure voorzien voor start-ups en innovatief ondernemend talent indien zij beschikken over een diploma van het hoger onderwijs. Zij kunnen dit diploma voorleggen zonder het traject bij NARIC (erkenning van het diploma) te doorlopen.

Ondanks het feit dat de focus gelegd wordt op het aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent is het een beleidskeuze om het voor de 'klassieke' ondernemingen niet onmogelijk te maken om hier een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen. De ondernemer moet wel beschikken over een startkapitaal van 18.600 euro teneinde een vorm van financiële zekerheid in te bouwen ten aanzien van 1) hun eigen zelfstandige beroepsactiviteit (de mogelijkheid om te investeren) en 2) de Vlaamse toeleveranciers.

Om die redenen, samen met de uitgebreide motivatie in de memorie van toelichting bij dit voorontwerp van decreet, wordt er niet ingegaan op de vraag om de diploma- en kapitaaldrempel te schrappen.

b)De SERV vraagt om in overleg te treden met de ondernemingsloketten.

Repliek: Bij de verankering van het nieuw Vlaams economisch migratiebeleid voor buitenlandse zelfstandigen beogen we om een eenvoudige en transparante aanvraagprocedure te implementeren. Hierdoor zullen de ondernemingsloketten de aanvraagdossiers niet langer in ontvangst nemen. Het Departement Werk en Sociale Economie is hierover met hen in overleg. De belangrijke rol van de ondernemingsloketten in de begeleiding van buitenlandse zelfstandigen wordt onderschreven. Hier wordt met dit voorontwerp van decreet niet aan geraakt.

c)De SERV pleit voor ambitieuze en transparante doorlooptijden.

Dit pleidooi wordt onderschreven. Via het Besluit van de Vlaamse Regering zal er werk gemaakt worden van een vlotte en transparante aanvraagprocedure. Daarnaast wordt er bij de federale overheid en de deelstaten voor om in een volgende fase ook voor gepleit de beroepskaarten op te nemen in het uniek aanvraagloket 'working in Belgium' dat onlangs ingevoerd werd voor de gecombineerde vergunning. In het kader van vlotte doorlooptijden, is het ook belangrijk om in een vlotte behandeling van beroepsdossiers te voorzien. Om die reden wordt de Raad voor Economisch Onderzoek der Vreemdelingen (REOV) opgeheven en wordt er een beroepsprocedure

ingekanteld die gelijkaardig is aan de beroepsprocedure bij de arbeidskaarten en gecombineerde vergunning.

d)De SERV merkt op dat er een verschil bestaat in het aantal voorwaarden dat voor de zelfstandige beroepsactiviteiten met een artistieke of culturele meerwaarde vooropgesteld werd en het aantal voorwaarden dat voor de zelfstandige beroepsactiviteiten met een sportieve meerwaarde vooropgesteld werd.

Repliek: Het aantal voorwaarden houdt niet in dat een aanvraag moeilijker of eenvoudiger ingewilligd wordt. Daarnaast gebeurde de totstandkoming van deze voorwaarden in overleg met de betrokken beleidsdomeinen (m.n. Cultuur en Sport) gezien zij beschikken over deze expertise.

e)Er wordt tenslotte op gewezen dat, naar aanleiding van het advies van de SERV, de controle via de Vlaamse Sociale Inspectie (VSI) op de materie economische migratie een absolute prioriteit blijft.

Het advies van de VTC

Op 6 april 2021 verstrekte de VTC haar advies op het voorontwerp van decreet. Hieronder worden de bemerkingen van de VTC punctueel beantwoordt:

a) Het doeleinde van de verwerking is gedeeltelijk opgenomen in artikel 28, maar een verwijzing naar de controle- en sanctioneringstaken ontbreekt.

Om aan deze bemerking tegemoet te komen, werd artikel 28 uitgebreid door ook te verwijzen naar de controle- en sanctioneringstaken (hoofdstuk 8 maar met uitzondering van artikel 19 gezien de inwinning van het advies van de Adviescommissie voor Economische Migratie van de SERV niet gepaard gaat met de uitwisseling van persoonsgegevens).

b) Welke de categorieën van betrokkenen zijn, wordt niet aangegeven.

De VTC stelt in haar onderzoek (randnummer 5 van het VTC advies) het volgende vast: *“ De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: buitenlandse onderdanen die een toelating aanvragen om op het grondgebied van het Vlaamse Gewest een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen”*

De buitenlandse onderdaan die een beroepskaart aanvraagt is de categorie waarvan de gegevens worden verwerkt. Ter verduidelijking werd er in artikel 29 opgenomen dat het om de aanvrager gaat.

c) Over welke categorieën persoonsgegevens het gaat wordt niet vermeld.

Art. 5 van het voorontwerp van decreet bevat de toelatingsvoorwaarden waaraan de buitenlandse onderdaan en diens zelfstandige beroepsactiviteit moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een beroepskaart. Dit artikel bevat reeds een aantal categorieën van persoonsgegevens:

- 1) de gegevens met betrekking tot de kwalificatie (minimum kwalificatie van niveau 4);
- 2) financiële en fiscale gegevens (het startkapitaal van 18.600 euro, de economische levensvatbaarheid, geen negatieve invloed op de markteconomie);
- 3) gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafrechtelijke inbreuken (de buitenlandse onderdaan en diens zelfstandige beroepsactiviteit mogen geen

bedreiging vormen voor de openbare orde en de veiligheid van het Belgische grondgebied als vermeld in artikel 3 van de verblijfswet).

Daarnaast bevat art. 10 van het voorontwerp van decreet een aantal persoonsgegevens die worden opgevraagd in het aanvraagformulier:

- 1) de persoonlijke gegevens en de verblijfsrechtelijke situatie van de buitenlandse onderdaan;
- 2) de gegevens en de details van de zelfstandige beroepsactiviteit;
- 3) de datum en de handtekening van de buitenlandse onderdaan.

Voor de overzichtelijkheid werden deze categorieën van persoonsgegevens geclusterd in artikel 29.

d) De verwerkingsverantwoordelijken kunnen duidelijker worden aangeduid (artikel 28).

Om aan deze bemerking tegemoet te komen werd de bevoegde overheid (de dienst Economische Migratie van het Departement Werk en Sociale Economie) gedefinieerd in het voorontwerp van decreet gezien deze optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

e) De ontvangers van de gegevens worden onvoldoende precies aangeduid (artikel 29).

Artikel 29 werd voor dit punt aangevuld.

f) De bewaartermijn wordt gedeeltelijk aangeduid in artikel 31, maar biedt onvoldoende houvast en houdt geen rekening met controle en sanctionering.

Artikel 31 werd herwerkt om tegemoet te komen aan de controle en sanctionering.

g) In artikel 30 worden ook beveiligingsmaatregelen opgelegd. De VTC moet hiervoor echter weer opmerken zoals in vroegere adviezen, dat de bedoelde classificering en maatregelen¹¹ niet gepreciseerd worden en toegepast op de hier bedoelde verwerkingen. Ook deze verwijzing is dus te algemeen.

Gezien dit geen essentieel element is werd dit artikel geschrapt.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit voorontwerp van decreet regelt een bevoegdheid van het Vlaamse Gewest (*cf.* randnummer 2).

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Het decreet behandelt een gewestelijke aangelegenheid (*cf.* randnummer 2).

Hoofdstuk 2. Definities

Artikel 2

Dit artikel bevat een aantal definities.

Hoofdstuk 3. Algemene beginselen

Artikel 3

Indien je als buitenlandse onderdaan een zelfstandige beroepsactiviteit wilt uitoefenen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, moet je een beroepskaart aanvragen ongeacht in welke hoedanigheid deze zelfstandige beroepsactiviteit wordt uitgeoefend: als natuurlijke persoon, binnen een rechtspersoon of iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid. Voor de invulling van deze hoedanigheden heeft de decreetgever zich geïnspireerd op art. I.1, 1° van het Wetboek van Economisch Recht. De beroepskaart is eveneens vereist indien de buitenlandse zelfstandige een onbezoldigde functie uitoefent.

De beroepskaart vormt de tegenhanger van de arbeidskaart of gecombineerde vergunning voor buitenlandse werknemers en deze streeft voornamelijk een economisch doel na. Op basis van de aflevering van een beroepskaart beoogt Vlaanderen haar competitieve kenniseconomie te verrijken in plaats van te verdringen. De beroepskaart wordt bijgevolg alleen afgeleverd indien de zelfstandige beroepsactiviteit een specifieke meerwaarde biedt voor Vlaanderen (*cf.* art. 5 toelatingsvoorwaarden).

Voor wat betreft het territoriaal aanknopingspunt beperkt dit artikel het toepassingsgebied tot de zelfstandige beroepsactiviteiten die worden uitgeoefend op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Naar aanleiding van de regionalisering van de materie beroepskaarten werd er een afsprakenkader afgesloten tussen de gewesten met betrekking tot het te weerhouden criterium voor de verdeling van de aanvraagdossiers beroepskaarten. Het weerhouden criterium is dat van de vestigingseenheid (plaats van economische activiteit). Indien het aanvraagdossier betrekking heeft op verschillende vestigingseenheden die zich bevinden in de verschillende gewesten dan is het voorlopig in aanmerking te nemen geweest datgene waar zich de maatschappelijke zetel bevindt. (Afsprakenkader van 1 december 2014 tussen de gewesten en de Unie van Ondernemingsloketten/FOD Buitenlandse Zaken betreffende de regionalisering van de bevoegdheid beroepskaarten ten gevolge van de zesde staatshervorming.)

Overeenkomstig art. 6, §1, VI, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen moeten de gewesten hun bevoegdheid inzake de beroepskaarten uitoefenen met inachtneming van het beginsel van de wederzijdse erkenning. De buitenlandse zelfstandige die in één gewest een beroepskaart heeft gekregen, kan zijn activiteit in de andere gewesten uitoefenen, maar de vrijheid om zijn exploitatiezetel te vestigen in de andere gewesten kan worden beperkt omwille van dwingende redenen van algemeen belang (MvT, Voorstel van bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, p. 111).

Artikel 4

Bepaalde categorieën van buitenlandse onderdanen kunnen echter vrijgesteld worden van de vereiste houder te zijn van een beroepskaart omwille van de aard van de zelfstandige beroepsactiviteit (bv. een buitenlandse onderdaan die ingeschreven is op het tableau van de Orde van advocaten of op de lijst van stagiairs), de duurtijd van de zelfstandige beroepsactiviteit (bv. een zakenreiziger die voor een korte duurtijd naar België komt) of de uitvoering van internationale verdragen of het bestaan van een maatregel van wederkerigheid.

De vrijstellingen die betrekking hebben op de verblijfssituatie van de betrokkene zijn, gelet op artikel 6, §1, IX, 3°, van de bijzondere wet tot de hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, echter een federale bevoegdheid. Een erkend vluchteling is een voorbeeld van een vrijstellingsgrond die gelinkt is aan de verblijfssituatie van de betrokkene.

De decreetgever heeft ervoor geopteerd om deze categorieën van vrijstellingen te laten vaststellen door de Vlaamse Regering gezien deze categorieën onderhevig zijn aan omstandigheden die voortdurend wijzigingen ondergaan.

Artikel 5

De toekenning of de hernieuwing van de beroepskaart is onderworpen aan een aantal toelatingsvoorwaarden die in dit artikel worden opgenomen. Er zijn toelatingsvoorwaarden geformuleerd op het niveau van de zelfstandige beroepsactiviteit en op het niveau van de buitenlandse onderdaan.

1. De toelatingsvoorwaarden op het niveau van de zelfstandige beroepsactiviteit

a) de zelfstandige beroepsactiviteit moet een innovatieve, economische, sportieve, culturele of artistieke meerwaarde bieden voor Vlaanderen. Deze voorwaarde wordt getoetst aan de hand van de bepalingen opgenomen in hoofdstuk 4 van dit voorontwerp van decreet;

- b) daarnaast moet de zelfstandige beroepsactiviteit ook economisch levensvatbaar zijn: er moet worden aangetoond dat de onderneming aan haar financiële verplichtingen kan voldoen en op termijn rendabel kan worden;
- c) de zelfstandige beroepsactiviteit mag bovendien geen negatieve invloed hebben op de markteconomie en de werkgelegenheid. Zij mag niet leiden tot concurrentieverstorend gedrag en daarnaast moetende arbeids- en loonsvoorwaarden worden gerespecteerd bij de eventuele aanwerving van werknemers;
- d) tenslotte mag de zelfstandige beroepsactiviteit geen bedreiging vormen voor de openbare orde en veiligheid van het land (deze toets wordt verricht door de Dienst Vreemdelingenzaken aan de hand van artikel 3 van de verblijfwet);
- e) tenslotte moet zij in lijn zijn met de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen. Zo is het bijvoorbeeld een wettelijke verplichting om bij de opstart van een besloten vennootschap (BV) een authentieke akte op te stellen bij de notaris.

2. De toelatingsvoorwaarden op het niveau van de buitenlandse onderdaan

- a) de buitenlandse onderdaan dient over een startkapitaal van 18.600 euro te beschikken dat hij zal aanwenden voor de ontplooiing van de zelfstandige beroepsactiviteit.

Door het introduceren van een startkapitaal wilt de decreetgever komaf maken met de hardnekkige misbruiken van de beroepskaart om de (hogere) loonbarema's van een arbeidskaart te omzeilen. Het startkapitaal zal om die reden dienen als buffer tegen deze misbruiken.

Tegelijkertijd biedt het startkapitaal een betere bescherming ten aanzien van toekomstige schuldeisers aangezien dit startkapitaal zal worden aangewend voor de ontplooiing van de zelfstandige beroepsactiviteit zoals het aankopen van goederen of het afsluiten van contracten.

De decreetgever heeft zich bij het bepalen van het bedrag geïnspireerd op het bedrag dat vóór 1 mei 2019 vereist was bij de oprichting van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BVBA): met name 18.550 euro. Het bedrag werd vervolgens naar boven afgerond.

De decreetgever wilt er tenslotte nog op wijzen dat de invoering van het startkapitaal los staat van de verplichtingen die voortvloeien uit het wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV). Daar waar de federale wetgever het opportuun achtte om bij de oprichting van een besloten vennootschap (BV)

niet langer een startkapitaal van 18.550 euro op te leggen maar een eigen vermogen dat, mede gelet op de andere financieringsbronnen, toereikend is in het licht van de voorgenomen bedrijvigheid (WVV, Boek 5, Titel 2, art. 5:3) is het startkapitaal ten aanzien van de buitenlandse onderdaan zowel vereist bij de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit hetzij als natuurlijke persoon, hetzij binnen een rechtspersoon of binnen iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid. Indien de buitenlandse onderdaan een BV wilt oprichten, dan dient hij over dit startkapitaal van 18.600 euro te beschikken. Indien hij een naamloze vennootschap (NV) wilt oprichten, dan moet hij, naast de vereiste van het startkapitaal van 18.600 euro, ook de geldende wettelijke en reglementaire voorschriften naleven waaronder het WV. Dit kan worden gestaafd met een concreet voorbeeld: de NV dient over een startkapitaal van 61.500 euro te beschikken (WVV (Boek 7, Titel 2, art. 7:2).

b) de buitenlandse onderdaan dient minstens over een onderwijs- of een beroepskwalificatie te beschikken overeenkomstig niveau 4 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur (hierna: VKS 4).

c) net zoals de zelfstandige beroepsactiviteit mag de buitenlandse onderdaan geen bedreiging vormen voor de openbare orde en veiligheid van het land (deze toets wordt verricht door de Dienst Vreemdelingenzaken overeenkomstig artikel 3 van de verblijfwet) en dient hij de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen te respecteren. Zo dient hij bijvoorbeeld over de vereiste beroepskwalificaties te beschikken indien hij een gereguleerd beroep (zoals architect) wilt uitoefenen.

d) naast het ondernemerschap dient er ook aandacht te worden besteed aan het levensonderhoud van de betrokkene of van zijn gezin. De buitenlandse onderdaan dient daarom te beschikken over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen om te voorkomen dat hij ten laste valt van de openbare overheden. De invulling van deze voorwaarde gebeurt overeenkomstig art. 10, §5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De Vlaamse Regering kan de toelatingsvoorwaarden in dit artikel nader bepalen.

Het eerste lid van de tweede paragraaf bepaalt dat het startkapitaal niet vereist is voor de buitenlandse onderdanen die:

1) een zelfstandige beroepsactiviteit willen uitoefenen met een innovatieve meerwaarde voor Vlaanderen gezien het Vlaams economisch migratiebeleid inzake buitenlandse zelfstandigen zich toespitst op het versoepeld aantrekken van start-ups en innovatief ondernemend talent;

2) een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen met een sportieve, culturele of artistieke meerwaarde voor Vlaanderen omdat deze categorieën van zelfstandigen meestal voor een kortere duurtijd naar Vlaanderen komen en het startkapitaal niet afgestemd is op de noden van deze doelgroep.

Het tweede lid van de tweede paragraaf bepaalt dat de buitenlandse onderdaan die een zelfstandige beroepsactiviteit wilt uitoefenen met een innovatieve meerwaarde voor Vlaanderen (artikel 6) kan afwijken van de voorwaarde VKS 4 indien hij een diploma van het hoger onderwijs voorlegt aan het departement. Op die manier voorziet de decreetgever een zekere soepelheid voor deze innovatieve ondernemingen in het kader van de aanvraag- en de behandelingsprocedure. Daarom volstaat het als de buitenlandse onderdaan een diploma van het hoger onderwijs voorlegt aan het departement zonder de administratieve procedure inzake de gelijkwaardigheidserkenning van een buitenlands diploma te doorlopen wat een negatieve impact heeft op de doorlooptijden van de aanvraag- en de behandelingsprocedure.

Hoofdstuk 4. Voorwaarden voor het bepalen van de innovatieve, economische, sportieve, culturele of artistieke meerwaarde van de zelfstandige beroepsactiviteit voor Vlaanderen

Artikel 6

Om na te gaan of de zelfstandige beroepsactiviteit een innovatieve meerwaarde biedt voor Vlaanderen moet worden nagegaan wat men dient te verstaan onder het begrip "innovatie".

In de wetenschappelijke literatuur bestaat er geen eenduidige definitie van dit begrip. Verschillende onderzoekers hebben vastgesteld dat het innovatiedomein gekenmerkt wordt door verschillende invalshoeken: innovatie wordt bij de ene onderzoeker gelinkt aan een marktsucces (de Jong, 2005) of een verbetering van de productiviteit (Kleinknecht, 2000) terwijl dit voor een andere onderzoeker getypeerd wordt door technologische vernieuwing (Rogers, 2003) of de ontwikkeling van nieuwe producten, diensten of processen (Van der Aa & Elfring, 2002)

In art. 6, 1° en 2° wordt het begrip "innovatie" ingevuld aan de hand van deze invalshoeken:

1° de ontwikkeling van nieuwe producten, diensten of processen (Van der Aa & Elfring, 2002) die resulteren in een toegevoegde waarde. De toegevoegde waarde

betekent dat de innovatie leidt tot een verbetering van de productiviteit (Kleinknecht, 2000) of een marktsucces (de Jong, 2005);

2° het toepassen van nieuwe technologieën op bestaande producten, diensten of processen (Rogers, 2003) die resulteren in een toegevoegde waarde.

Daarnaast is er volgens art. 6, 3° eveneens sprake van innovatie wanneer de zelfstandige beroepsactiviteit samenwerkt met a) een incubator of accelerator of b) een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding zoals deze gedefinieerd is in art. 2, 83. van de Verordening (EU) nr. 651/2014.

Deze organisaties gaan op hun beurt de zelfstandige beroepsactiviteit screenen op innovatie waardoor hun goedkeuring (die zal resulteren in een samenwerking) ook in aanmerking komt als een innovatieve voorwaarde.

Het tweede lid bevat de definiëring van de begrippen "accelerator" en "incubator". De decreetgever heeft zich voor de definiëring van deze begrippen gebaseerd op een studie van KPMG (KPMG, "Agentschap Innoveren en Ondernemen. Onderzoek naar het ecosysteem van incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen", finaal rapport, 23 mei 2019, p. 21-22).

Het derde lid bepaalt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden nader kan bepalen.

Artikel 7

Om na te gaan of de zelfstandige beroepsactiviteit een economische meerwaarde biedt voor Vlaanderen moet ze aan al de volgende voorwaarden voldoen:

1° jobcreatie: een groei in de werkgelegenheidsgraad heeft ongetwijfeld een gunstige impact op de Vlaamse arbeidsmarkt. De buitenlandse onderdaan dient daarom aan te tonen dat zijn zelfstandige beroepsactiviteit zal leiden tot de aanwerving van personeel. De invulling van deze voorwaarde gebeurt overeenkomstig het bestaande concentrische bemiddelingsmodel (Beleidsnota Werk en Sociale Economie, 2019-2024, OD VI.1.5. Talent van buiten Vlaanderen aantrekken, p. 34). Voor de invulling van de job wordt er eerst gezocht in Vlaanderen, dan in de andere gewesten, de aanpalende grensregio's en tenslotte in het buitenland (ook buiten de EU).

Bij de beoordeling van deze voorwaarde gaat het departement ook aandacht besteden aan de duurzaamheid van de vooropgestelde tewerkstelling om te vermijden dat er bijvoorbeeld een persoon wordt aangeworven via kortlopende interim opdrachten om op die manier de voorwaarde van jobcreatie te vervullen.

Het departement besteedt ook de nodige aandacht aan de creatie van indirecte werkgelegenheid: zo kan de zelfstandige beroepsactiviteit een bijdrage leveren aan andere bedrijfstakken die op hun beurt leiden tot jobcreatie.

2° de administratie besteedt bij de invulling van deze voorwaarde aandacht aan het duurzame karakter van de investering en de weerspiegeling hiervan op de beoogde activiteit.

Indien de zelfstandige beroepsactiviteit niet gepaard gaat met investeringen of de creatie van jobs dan bepaalt het tweede lid van dit artikel dat de buitenlandse onderdaan moet aantonen dat de zelfstandige beroepsactiviteit een gunstige impact heeft op het bestaande economische weefsel in Vlaanderen.

Zo kan de aanstelling van een bestuurder in een bestaande vennootschap een gunstige impact hebben op het bestaande economische weefsel in Vlaanderen als deze bestuurder beschikt over specifieke kennis en vaardigheden met oog op de internationale doorgroei van de vennootschap. Het is uiteraard aan de buitenlandse onderdaan om dit gegeven zo uitgebreid mogelijk te motiveren.

Het derde lid bepaalt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden in het eerste en tweede lid nader kan bepalen.

Artikel 8

Dit artikel bevat de twee voorwaarden waaraan een zelfstandige beroepsactiviteit moet voldoen opdat zij een culturele of artistieke meerwaarde biedt voor Vlaanderen.

Deze voorwaarden zijn ruim geformuleerd om ook aan startende getalenteerde zelfstandigen in het culturele of artistieke domein de kans te geven om hun activiteiten in Vlaanderen te ontplooien.

Artikel 9

Opdat de sportieve meerwaarde van de zelfstandige beroepsactiviteit kan worden nagegaan moet zij:

1° betrekking hebben op een sporttak van de sporttakkenlijst (dit is een nominatieve lijst van sporttakken die voor subsidiëring van sportfederaties in aanmerking komen) en waarvoor een unisportfederatie bestaat die de sporttak in kwestie aanbiedt;

2° de zelfstandige beroepsactiviteit mag alleen worden uitgeoefend in een sportclub die aangesloten is bij een erkende sportfederatie, in een erkende Vlaamse sportfederatie of in een topsportschool (dit is een school waar leerlingen hun secundair onderwijs kunnen combineren met intensieve opleiding en training in een bepaalde sport);

3° de begeleiding bestaat uit sporters/groepen van sporters ouder dan achttien jaar. Op deze voorwaarde wordt een uitzondering gemaakt indien het gaat om geïdentificeerde topsporttalenten;

4° de begeleiding bedoeld in voorwaarde 3° moet resulteren in een duurzame verhoging van het sportieve niveau van de sporters. Deze voorwaarde wordt getoetst aan de hand van de visie van de unisportfederatie;

5° uiteraard moet het hier gaan om een zelfstandige beroepsactiviteit als lesgever, trainer, coach of sportbegeleider. Indien dit niet het geval is dan geldt er een vermoeden van werknemerschap en valt dit buiten het toepassingsgebied van de regelgeving beroepskaarten. Daarnaast moet de betrokkene ook beschikken over een sporttakgerichte kwalificatie van de Vlaamse Trainersschool (of een gelijkstelling). Indien de betrokkene niet over dergelijke kwalificatie beschikt, dan dient hij deze te behalen binnen de twaalf maanden na de aanvraag;

6° voor de beoogde sporttak zoals bepaald in 1° zijn er voor de beoogde kwalificatie onvoldoende lesgevers, trainers, coaches of sportbegeleiders met een kwalificatie zoals bepaald in 5° beschikbaar in Vlaanderen. Deze voorwaarde wordt getoetst aan de meest recente data van de betrokken sportfederatie.

Hoofdstuk 5. De aanvragen tot het verkrijgen, hernieuwen, wijzigen en, in geval van verlies, vervangen van de beroepskaart.

Artikel 10

De buitenlandse onderdaan dient zijn aanvraag in aan de hand van het aanvraagformulier dat door de Vlaamse Regering ter beschikking wordt gesteld. De Vlaamse Regering bepaalt eveneens welke bewijsdocumenten voor de aanvraag nodig zijn opdat deze ontvankelijk wordt verklaard.

Het aanvraagformulier bevat een aantal persoonlijke gegevens van de buitenlandse onderdaan en ook de gegevens en de details van de zelfstandige beroepsactiviteit.

De verdere aanvraag- en behandelingsprocedure wordt bepaald door de Vlaamse Regering met inbegrip van de kosten die gepaard gaan bij de indiening van zo'n aanvraag en de aflevering van de beroepskaart.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt de gegevens die vermeld moeten staan op de beroepskaart.

Art. 11, 4° bepaalt dat het departement bijkomende voorwaarden kan opleggen aan de uitoefening van de zelfstandige beroepsactiviteit. Deze voorwaarden kunnen worden opgelegd op het niveau van de beoogde activiteit (zoals bijvoorbeeld de creatie van twee jobs binnen één jaar), op het niveau van de buitenlandse onderdaan (zoals het behalen van een extra opleiding binnen zes maanden) of op beide niveaus.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de kenmerken van de beroepskaart.

De beroepskaart is een persoonlijk document en mag niet overgedragen worden aan een andere persoon voor de uitoefening van een zelfstandige beroepsactiviteit.

Bovendien verleent de beroepskaart enkel de toelating om de zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen zoals die vermeld staat op de kaart. De buitenlandse onderdaan mag dus enkel binnen die grenzen zijn zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen. Indien hij zijn beroepsactiviteiten wenst te wijzigen of uit te breiden dan moet hij daarvoor een nieuwe aanvraag indienen.

De beroepskaart wordt toegekend voor de duur van de zelfstandige beroepsactiviteit met een maximumduur van drie jaar. Dit is een verstrenging ten opzichte van artikel 3, § 2 van de wet van 19 februari 1965 waarbij het mogelijk was om een beroepskaart te verkrijgen met een maximumduur van vijf jaar. In de praktijk reikte het departement echter zelden een beroepskaart van vijf jaar uit, gezien de betrokkene na die periode een verblijfsrecht van onbepaalde duur kan verkrijgen. Om die reden beperken we de maximale duurtijd van een beroepskaart tot 3 jaar naar analogie met de regelgeving arbeidskaarten voor wat betreft de hoogopgeleiden. Bij het verstrijken van haar geldigheidsduur kan de beroepskaart hernieuwd worden door het indienen van een nieuwe aanvraag.

Hoofdstuk 6. Weigering, intrekking en verlies van geldigheid

Artikel 13

Indien de beroepskaart wordt geweigerd of ingetrokken mag de buitenlandse onderdaan gedurende één jaar geen nieuwe aanvraag indienen voor dezelfde

zelfstandige beroepsactiviteit, te rekenen vanaf de kennisgeving van de intrekings- of weigeringsbeslissing.

Het eerste lid bevat een versoepeling ten opzichte van art. 5, § 2 van de wet van 19 februari 1965 waarbij de buitenlandse onderdaan in geval van een weigeringsbeslissing gedurende twee jaar geen nieuwe aanvraag mocht indienen voor dezelfde zelfstandige beroepsactiviteit. Daarnaast bevat het eerste lid ook een verstrenging ten opzichte van art. 5, § 2 van de wet van 19 februari 1965 gezien de buitenlandse onderdaan voortaan ook bij een intrekingsbeslissing gedurende één jaar geen nieuwe aanvraag mag indienen voor dezelfde zelfstandige beroepsactiviteit. Het eerste lid werd in lijn gebracht met de regelgeving voor buitenlandse werknemers.

Het eerste lid bevat daarnaast ook een nieuw element. Met het oog op de gelijkheid en de bescherming van de rechten van verdediging van de betrokkene begint de termijn te lopen vanaf de derde werkdag die volgt op de verzendingsdatum, vermeld op de kennisgeving van de weigering of intrekking. Deze bepaling is in overeenstemming met art. 53bis, 2° van het Gerechtelijk Wetboek.

Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing indien de betrokkene, in geval van een weigeringsbeslissing, een nieuw element kan voorleggen. Dit nieuw element moet bovendien op straffe van nietigheid gemotiveerd zijn. De decreetgever wil vermijden dat het departement daags na de kennisgeving van de weigeringsbeslissing met een nieuwe aanvraag wordt geconfronteerd zonder dat deze wordt verantwoordt met een nieuw en gemotiveerd gegeven. Deze bepaling is een verduidelijking ten opzichte van art. 5, § 2 van de wet van 19 februari 1965 aangezien er voordien niet werd gevraagd om dit nieuw element ook te motiveren. Het departement beoordeelt dit nieuw en gemotiveerd element in functie van het ingediende aanvraagdossier en behoudt de ruime beoordelingsbevoegdheid om dit element al dan niet in acht te nemen om de aanvraag ontvankelijk te verklaren.

Artikel 14

Indien de buitenlandse onderdaan niet meer over een wettig verblijf beschikt dan verliest de beroepskaart van rechtswege haar geldigheid.

In dit artikel wordt de nadruk gelegd op de overeenstemming welke dient te bestaan tussen het wettig verblijf van de buitenlandse onderdaan en de toelating om een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen.

Hoofdstuk 7. Beroepsprocedure

Artikel 15

De buitenlandse onderdaan kan tegen een weigerings- of intrekingsbeslissing beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering.

De REOV was overeenkomstig art. 7, laatste lid van de wet van 19 februari 1965 bevoegd om de beroepskaart definitief in te trekken. Tegen deze intrekingsbeslissing van de REOV kon de buitenlandse onderdaan geen beroep aantekenen bij de Vlaamse Regering.

Gelet op de opheffing van de REOV is voortaan het departement bevoegd om een beroepskaart in te trekken en kan er ook bij een intrekingsbeslissing beroep worden aangetekend bij de Vlaamse Regering.

Artikel 16

Het beroep moet op straffe van nietigheid:

- 1° ingesteld worden binnen een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van weigerings- of intrekingsbeslissing;
- 2° gemotiveerd zijn.

Art. 16, 1° bevat twee nieuwe elementen:

1. Het bevat een verduidelijking ten opzichte van art. 6, tweede lid wet 19 februari 1965. De termijn van 30 kalenderdagen begon aanvankelijk te lopen vanaf de *kennisneming* van de beslissing. Dit zorgde in de praktijk voor onduidelijkheden gezien het departement niet precies kon vaststellen wanneer de betrokkene kennis nam van de beslissing. Dit had tot gevolg dat de buitenlandse onderdaan na het verstrijken van een aantal maanden nog beroep aantekende tegen de beslissing.
2. Met het oog op de gelijkheid en de bescherming van de rechten van verdediging van de betrokkene begint de termijn van de beroepsprocedure te lopen vanaf de derde werkdag die volgt op de verzendingsdatum, vermeld op de kennisgeving van de weigering of intrekking. Deze bepaling is in overeenstemming gebracht met art. 53bis, 2° van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 16, 2° bepaalt dat het beroep voortaan ook gemotiveerd moet worden. Deze voorwaarde werd niet expliciet opgenomen in de wet van 19 februari 1965 met als

gevolg dat het departement beroepschriften ontving zonder dat deze altijd werden gemotiveerd.

Indien de betrokkene niet voldoet aan de voorwaarden bepaalt in art. 16, 1° en 2°, dan wordt het beroep als nietig beschouwd.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels van de beroepsprocedure kan bepalen.

Hoofdstuk 8. Advies, toezicht en sancties

Artikel 18

De Vlaamse adviescommissie voor Economische Migratie (die is ingebed in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen) adviseert de Vlaamse Regering bij de uitvoering van de haar toegekende bevoegdheden in dit domein (arbeidskaarten en beroepskaarten). Hiervan kan worden afgeweken in geval van hoogdringendheid.

Artikel 19

Het toezicht en de controle van buitenlandse onderdanen die een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefenen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest (artikel 3) gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Dit artikel is eveneens van toepassing indien de inbreuken worden vastgesteld door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren, overeenkomstig artikel 6, §1, IX, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 20

Dit betreft een klassieke bepaling die wordt voorzien bij opname van strafbepalingen in een decreet.

In principe zijn de regels van het gemeen strafrecht niet van toepassing op de bijzondere strafrechtelijke bepalingen die door de gemeenschappen worden ontworpen, tenzij daarin uitdrukkelijk wordt voorzien.

Zoals in het sociaal strafrecht algemeen gangbaar is, wordt uitdrukkelijk bepaald

dat de regels van boek I van het Strafwetboek van toepassing blijven.
Gezien artikel 24 specifieke bepalingen met betrekking tot herhaling opneemt, wordt hoofdstuk V (regels inzake herhaling) van het Strafwetboek uitgesloten. De regels inzake deelneming aan strafrechtelijke inbreuken (hoofdstuk VII van het Strafwetboek) en verzachtende omstandigheden (artikel 85 van het Strafwetboek) blijven wel van toepassing. Er wordt evenwel uitdrukkelijk voorzien dat de toepassing van verzachtende omstandigheden bij herhaling niet geldt.

Artikelen 21 en 22

Deze artikelen bepalen de inbreuken en de strafbepalingen inzake zelfstandige beroepsactiviteit door buitenlandse onderdanen.

Voor de sanctionering van de inbreuken wordt verder gebouwd op de negen clusters van inbreuken van het decreet van 24 april 2015 houdende diverse bepalingen inzake de implementatie van de zesde staatshervorming in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. De clusters omvatten vier strafrechtelijke niveaus en vijf niveaus van administratieve geldboeten.

Strafrechtelijke niveaus:

- 1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro
- 2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar
- 3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- 4) strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar

Niveaus van administratieve geldboeten:

- 5) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro
- 6) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro
- 7) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro
- 8) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro
- 9) administratieve geldboete van 1800 tot 18.000 euro

Artikel 22 bevat de minst zware inbreuken. Zij worden ingeschaald in de Vlaamse inbreukcluster 3 + 8.

Artikel 23 bevat de zwaardere inbreuken beroepskaarten, begaan in illegaal verblijf of met een element van kwaadwilligheid. Zij worden ingeschaald

in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9.

Net omdat het hier om zwaardere inbreuken gaat, heeft de decreetgever een aantal aanpassingen doorgevoerd opdat de sociaalrechtelijke inspectiediensten efficiënt kunnen optreden bij de vaststelling van deze inbreuken.

In tegenstelling tot art. 13/1, 2° van de wet van 19 februari 1965 worden de woorden "listige kunstgrepen" in art. 23, 2° geschrapt. De decreetgever acht het voldoende om te stellen dat de buitenlandse onderdaan die een beroepskaart onrechtmatig verkrijgt of in zijn bezit heeft een inbreuk begaat omdat het een element van kwaadwilligheid omvat zonder dat dit noodzakelijk gepaard moet gaan met listige kunstgrepen of oplichtende praktijken. Een beroepskaart kan op verschillende manieren onrechtmatig verkregen worden door bijvoorbeeld het meedelen van onwaarheden tijdens de aanvraag-en behandelingsprocedure, het departement op een dwaalspoor brengen,.... De dader kan immers ook een beroepskaart in zijn bezit verkrijgen door diefstal. Bij oplichting laat de dader zich de beroepskaart overhandigen mits gebruik van listige kunstgrepen in tegenstelling tot diefstal: hier neemt de dader de beroepskaart zelf bedrieglijk weg.

In tegenstelling tot art. 13/1, 3° en 4° van de wet van 19 februari 1965 worden de woorden "wetens en willens" in art. 23, 3° en 4° geschrapt. De bewijsvoering van het intentioneel element zorgde voor een aanzienlijke drempel bij het optreden van de sociaalrechtelijke inspectiediensten.

Artikel 23

Dit artikel bevat de strafbepalingen in geval van herhaling.

Artikel 24

Dit artikel bevat een aantal bijzondere strafrechtelijke sancties, naar analogie met de bestaande bepalingen in het Sociaal Strafwetboek. Deze bijkomende sancties (exploitatieverbod en bedrijfssluiting) kunnen door de rechter worden opgelegd bij een strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank.

Exploitatieverbod: De veroordeelde het verbod opleggen om gedurende een periode van één maand tot drie jaar, zelf of via een tussenpersoon, de onderneming of inrichting waar de inbreuk werd begaan geheel of gedeeltelijk uit te baten of er onder gelijk welke hoedanigheid dan ook in dienst te worden genomen (cf. bestaand artikel 106 van het Sociaal Strafwetboek).

Bedrijfssluiting: De gehele of gedeeltelijke sluiting van de onderneming of van de

vestiging bevelen voor een duur van één maand tot drie jaar (*cf.* bestaande artikelen 106 en 107 van het Sociaal Strafwetboek).

De straffen vermeld in paragraaf 1 zijn facultatief. De rechter is niet verplicht om ze uit te spreken, zelfs als de voorwaarden zijn vervuld. Het is de taak van de rechter om naargelang de ernst van de feiten te oordelen of deze een dergelijke bijkomende straf impliceren en om de duur ervan te bepalen. De mogelijke duur is een maand tot drie jaar. De rechter zal deze moeten aanpassen aan de omstandigheden van de zaak.

Paragraaf 3 bepaalt dat de rechter enkel tot deze straffen kan veroordelen wanneer het noodzakelijk is om de inbreuk te doen stoppen of om de herhaling ervan te voorkomen en voor zover de straf in verhouding staat tot het geheel van de betrokken sociaaleconomische belangen.

Artikel 25

Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring wordt opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. De bestaande sanctie van verbeurdverklaring wordt toegepast ingeval strafrechtelijke vervolging voor één van de inbreuken uit artikel 22 of 23, of ingeval van namaak of vervalsing van de beroepskaart.

Artikel 26

Dit artikel betreft de verjaringstermijn. Rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten, verjaren na vijf jaar. Deze verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Hoofdstuk 9. Bepalingen inzake de gegevensverwerking

Inleiding

Dit hoofdstuk bevat bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens en vermeldt meer bepaald de essentiële elementen van de verwerkingen, die op grond van artikel 6.3, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), samen gelezen met artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet en om onzekerheid over de rechtmatigheid van de verwerkingen te vermijden, dienen te worden opgenomen.

Artikel 27

In artikel 27 wordt de verwerkingsverantwoordelijke aangeduid en het doeleinde van de verwerking bepaald.

Artikel 28

Artikel 28 bevat de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, alsook de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens.

Indien van toepassing is er een tussenkomst van de bevoegde dienstenintegrator.

Artikel 29

In artikel 29 wordt de bewaartermijn van de verwerkte persoonsgegevens bepaald conform artikel 5.1, e), AVG.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepalingen

Artikel 30 t.e.m. 32

Deze artikelen voeren een aantal tekstuele wijzigingen door aan het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 naar aanleiding van de vervanging van de wet van 19 februari 1965.

In artikel 31 en 32 wordt het paragraafteken "§" niet overgenomen in de wijzigingsbepaling omdat artikel 13/4 en 13/5 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 maar uit één lid bestaat waardoor het paragraafteken overbodig is.

Artikel 33

In artikel 14 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 wordt een tweede lid toegevoegd.

De bedoeling van deze bepaling is om de administratieve geldboete opgelegd aan buitenlandse zelfstandigen (inbreuken art. 13/4 en 13/5 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht) ook te kunnen verhalen op de rechtspersoon waarbinnen de buitenlandse zelfstandige opereert. De rechtspersoon is momenteel strafrechtelijk aansprakelijk op basis van art. 5 van het Strafwetboek, maar voor administratieve geldboeten is dit niet geregeld. In andere domeinen is dit wel geregeld, zoals bij de sociale bijdragen van zelfstandigen (cf. art. 15 van het KB 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen).

Naar analogie met de strafrechtelijke aansprakelijkheid, wordt de rechtspersoon hoofdelijk gehouden tot betaling van de administratieve geldboete opgelegd aan zijn werkend vennoten of mandatarissen, wanneer de inbreuk een intrinsiek verband heeft met de verwezenlijking van het doel van de rechtspersoon, de waarneming van zijn belangen, of wanneer de inbreuk voor zijn rekening werd gepleegd. Zonder de aansprakelijkheid van de rechtspersoon blijven inbreuken gepleegd door illegaal verblijvende buitenlandse zelfstandigen vaak onbestraft: zonder inschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister zijn zij immers niet terug te vinden.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 34

Dit artikel bepaalt dat het startkapitaal jaarlijks wordt geïndexeerd.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt dat de wet van 19 februari 1965 wordt opgeheven.

Artikel 36

Dit artikel bevat een overgangsbepaling.

Artikel 37

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Hilde CREVITS